

42. Puoluekokous

42. Partikongressen
27.-29.5. Joensuu Areena

Sääntöaloitteet 296-331

Puoluehallituksen lausunnot
ja puoluekokouksen päätökset 27.-29.5.2010

SISÄLLYSLUETTELO

I Puoluejohdon valinnat jäsenäänestyksellä ja jäsenkyselyt

296. SDP:n puheenjohtajisto ja puoluesihteeri valittava suoralla jäsenäänestyksellä.....	4
Etelä-Espoon Sos.-dem. Työväenyhdistys ry:n jäsenen Jonne Postin aloite.....	
297. SDP:n puheenjohtaja ja puoluesihteeri valittava suoralla jäsenäänestyksellä	4
Etelä-Espoon Sos.-dem. Työväenyhdistys ry:n aloite.....	
298. SDP:n puheenjohtajan valitseminen jäsenäänestyksellä	4
Töölön Sosialidemokraattinen Yhdistys ry:n aloite	
299. Puolueen puheenjohtajan valinta jäsenäänestyksellä.....	5
Tampereen Työväenyhdistys r.y:n aloite	
300. Jäsenäänestys SDP:n puheenjohtajasta	5
Järvenpään Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry:n aloite	
301. Puolueen puheenjohtajalla on oltava vahva mandaatti	6
Espoonlahden demarit ry:n aloite.....	
302. Jäsenkyselyjä puolueen jäsenille jäsendemokratian lisäämiseksi	6
Kaukalahden Sos.dem. yhdistys ry:n jäsenen Jarkko Rahkosen ja Kaukalahden Sos.dem. yhdistys ry:n aloite	
303. Puolueen puheenjohtajan valinta jäsenäänestyksellä.....	7
Sosialidemokraattiset opiskelijat SONK ry:n aloite	
304. SDP:n sisäisen demokratian kehittäminen	8
Helsingfors Svenska Arbetarörening rf:n jäsenten Thomas Wallgrenin ja Rolle Alhon, Yhteiskuntapoliittinen sos.-dem.yhdistys ry:n jäsenen Jorma Kalelan, Oulunkylän Sosialidemokraatit ry:n jäsenen Ilkka Tynkkysen, Globaalisosialidemokraatit-GSD ry:n jäsenen Mikko Saulin, Helsingin Sosialidemokraattinen Kilta ry:n jäsenen Pilvi Torstin ja Siuntion Demarit ry:n jäsenen Arja Alhon aloite	
305. SDP:n järjestötyön kehittäminen.....	8
Keski-Espoon Sosialidemokraatit ry:n aloite.....	
Puoluehallituksen lausunto aloitteista 296-305.....	9

II Puoluekokouskausi

306. Puoluekokoukset takaisin kolmenvuoden periodiin	10
Inkeröisten Työväenyhdistys ry:n aloite	
307. Alueellisen toiminnan turvaaminen	10
Porin Sosialidemokraattinen Kilta ry:n aloite.....	
308. Puoluekokouskausi takaisin kolmivuotiseksi	11
Seinäjoen Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry:n aloite.....	
309. Sääntömuutos puoluekokousjaksotukseen	11
Ähtärin Sosialidemokraatit ry:n aloite	
310. Puoluekokouskausi pidennettävä kolmeen vuoteen	11
Harjavallan Sosialidemokraatit ry:n ,Huittisten Sosialidemokraatit r.y:n Kokemäen Sosialidemokraatit ry:n ja Nakkilan Työväenyhdistys ry:n aloite	
311. Puoluekokousaikavälin muuttaminen kahdesta vuodesta kolmeen vuoteen.....	12
Kuopion Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys r.y:n aloite	
312. Puoluekokous takaisin kolmevuotiskauteen.....	12
Keravan Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö r.y:n aloite.....	
Puoluehallituksen lausunto aloitteista 306-312.....	12

III Kunnallisjärjestön mallisäännöt

313. SDP:n säännöt	13
Ihalan Sosialidemokraattinen Yhdistys ry:n aloite	
314. Suora jäsenvaali kunnallisjärjestön edustajiston valitsemiseksi.....	13
Sosialidemokraattinen Väinö Voionmaa-Seura ry:n aloite	

315. Kunnallisjärjestön mallisääntöjen muuttaminen.....	14
Laukaan Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö r.y:n aloite.....	
316. Uusi kunnallispoliittinen mallisääntö	15
Kangasalan Kirkonkylän Työväenyhdistys ry:n jäsenten Hanna Laineen, Raimo Kouhian, Heikki Salmelan, Pekka Lahden, Anja Aarnion, Paula Hakolan, Pentti Lahti-Nuuttilan, Tommi Rönön, Marjatta Pölläsen ja Eija Rantasen sekä Pohjois-Kangasalan Sos.-dem. Yhdistys ry:n jäsenen Isto Kaarneen aloite	
317. Kunnallistoimikunnan nimen muuttaminen	15
Turun Sosialidemokraattinen Yhdistys ry:n aloite.....	
318. Kunnallisjärjestöjen puheenjohtajien ja kunnallistoimikuntien jäsenten valinta suoralla jäsenvaalilla.....	16
Turun Sosialidemokraattinen Voima ry:n aloite	
Puoluehallituksen lausunto aloitteista 313-318.....	16

IV Eduskuntavaaliehdokkaiden ja puoluekokousedustajien jäsenvaalit

319. Eduskuntavaalien jäsenvaalia uudistettava	17
Tikkurilan työväenyhdistys ry aloite.....	
320. Puoluekokousedustajat tulee valita demokraattisesti	17
Hakametsän Sosialidemokraatit ry:n aloite	
321. Puoluekokousedustajien valitsemisperiaatteiden muuttaminen demokraattisemmiksi	17
Itä- Hakkilan Sosialidemokraatit ry:n aloite	
322. Puoluekokousedustajien valitseminen	18
Turun Sosialidemokraattinen Yhdistys ry:n aloite.....	
323. Puoluekokousedustajien valinta	18
Kullaan Sosialidemokraatit ry:n jäsenen Leo Lammin aloite.....	
324. Jäsenille samanarvoinen äänioikeus jäsenäänestyksissä	18
Toukolan Sosialidemokraattinen Yhdistys ry:n aloite	
Puoluehallituksen lausunto aloitteista 319-324.....	19

V Jäsenasiat

325. Jäsenmaksujärjestelmän selkeyttäminen ja vapaajäsenyydestä luopuminen	19
Itäkeskuksen Sosialidemokraatit ry:n aloite.....	
326. SDP:n vapaajäsenten jäsenmaksuvapaudesta luopuminen	20
Töölö Unga Socialister ry:n aloite.....	
327. SDP:ssä on siirryttävä suoraan puoluejäsenyyteen	20
Töölö Unga Socialister ry:n aloite.....	
328. Puolueen vapaajäsenyys ja nuorisomaksuluokka poistettava	21
Socialidemokraattiset Nuoret ry:n aloite.....	
Puoluehallituksen lausunto aloitteista 325-328.....	22

VI Piirijärjestöjen säännöt

329. Sosialidemokraattisen piirin piirihallituksen varajäsen	22
Toijalan työväenyhdistys ry:n ja Viialan työväenyhdistys ry:n aloite	
330. Piirihallitukseen tulee voida valita myös varajäseniä.....	23
SDP:n Keski-Suomen piiri ry:n aloite	
Puoluehallituksen lausunto aloitteista 329-330	23

VII Muut sääntömuutosaloitteet

331. SDP:n pääkaupunkiseututason yhteistyö, metropolijärjestö	23
Kauklahden Sos.dem. yhdistys ry:n jäsenen Jarkko Rahkosen ja Kauklahden Sos.dem. yhdistys ry:n aloite	
Puoluehallituksen lausunto	24

Sääntöaloitteet

I Puoluejohdon valinnat jäsenäänestyksellä ja jäsenkyselyt

296. SDP:n puheenjohtajisto ja puoluesihteeri valittava suoralla jäsenäänestyksellä

Etelä-Espoon Sos.-dem. Työväenyhdistys ry:n jäsenen Jonne Postin aloite

Jäsenistö haluaa käyttää suoraa oikeutta valita puolueelle sopiva johto. Puoluekokousedustajien kautta valittava puoluejohto ei ole enää tämän päivän tapa hoitaa asioita. Presidentin valitsijamiehistäkin on luovuttu ajat sitten.

Äänestäminen on helppo toteuttaa esimerkiksi puoluekokousedustajien vaalin yhteydessä. Valittu puheenjohtajisto voi aloittaa orientoitumisen tehtävään yhdessä istuvan puoluejohdon kanssa ja turhaa opettelukaksoa ei pääse syntymään. Tehtävät siirtyvät hallitusti. Puoluekokouksessa median huomio keskittyy poliittisiin aloitteisiin, mikä on SDP:n etu.

Etelä-Espoon Sos.-dem. Työväenyhdistys ry:n jäsen Jonne Posti esittää puoluekokoukselle, että

SDP:n sääntöjä muutetaan siten, että puolueen puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja puoluesihteeri valitaan jäsenäänestyksellä suoraa vaalitapaa noudattaen siten, että kaikki SDP:n jäsenet ovat yhdenvertaisesti äänioikeutettuja.

297. SDP:n puheenjohtaja ja puoluesihteeri valittava suoralla jäsenäänestyksellä

Etelä-Espoon Sos.-dem. Työväenyhdistys ry:n aloite

Jäsenistö haluaa käyttää suoraa oikeutta valita puolueelle sopiva johto. Puoluekokousedustajien kautta valittava puoluejohto ei ole enää tämän päivän tapa hoitaa asioita. Presidentin valitsijamiehistäkin on luovuttu ajat sitten. Äänestäminen on helppo toteuttaa esimerkiksi puoluekokousedustajien vaalin yhteydessä. Valittu puheenjohtaja voi aloittaa orientoitumisen tehtävään yhdessä istuvan puoluejohdon kanssa ja turhaa opettelukaksoa ei pääse syntymään. Tehtävät siirtyvät hallitusti. Puoluekokouksessa median huomio keskittyy poliittisiin aloitteisiin, mikä on SDP:n etu.

Etelä-Espoon Sos.-dem. Työväenyhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP:n sääntöjä muutetaan siten, että puolueen puheenjohtaja ja puoluesihteeri valitaan jäsenäänestyksellä suoraa vaalitapaa noudattaen siten, että kaikki SDP:n jäsenet ovat yhdenvertaisesti äänioikeutettuja. Olisi myös harkittava puheenjohtajan ja puoluesihteerin valinnassa esim. USA:n presidentinvaaleista tuttua menettelyä, jolloin puheenjohtajaehdokkaalla on aisaparina puoluesihteriehdokas. SDP:n puheenjohtajaehdokkaat nimeäisivät puoluesihteriehdokkaansa ja jäsenet voisivat äänestää sopivimman parivaljakon puoluetta johtamaan.

298. SDP:n puheenjohtajan valitseminen jäsenäänestyksellä

Töölön Sosialidemokraattinen Yhdistys ry:n aloite

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue on kansanliike, jonka arvojärjestyksessä kansalaisten yhdenvertaisuus ja demokratia ovat etusijalla. Puolueen tulee noudattaa näitä periaatteita myös omassa toiminnassaan ja ottaa puheenjohtajan valinnassa käyttöön suora jäsenäänestys.

Oman aikamme vaatimus kansalaisten oikeudesta osallistua yhteisiä asioita koskevaan päätöksentekoon ja siihen liittyvä vaatimus toiminnan avoimuudesta tukevat esitystä. Julkisen kes-

kustelun näkökulmasta katsoen tiedetään, että henkilövalinnat ja niitä edeltävä mielipiteiden vaihto ja aatteellinen argumentaatio ovat omiaan lisäämään kiinnostusta puolueen toimintaan. Ne myös tekevät laajemmalle kuulijakunnalle näkyväksi, mitä vaihtoehtoisia valintoja erilaisten poliittisten linjausten ja toimintatapojen välillä on mahdollista tehdä.

Samana sisältöinen aloite on tuotu puoluekokoukseen aikaisemminkin, mutta nyt sen toteutumisesta kaivataan entistä enemmän. Paluuta kabinettipolitiikkaan ei ole.

Töölön Sosialidemokraattinen yhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että

valittaessa puolueen puheenjohtajaa Suomen Sosialidemokraattinen Puolue siirtyy käyttämään suoraa jäsenäänestystä. Jotta uutta valintamenettelyä voidaan soveltaa ennen vuoden 2012 puoluekokousta, puoluehallitus nimittää valmistelutyöryhmän.

299. Puolueen puheenjohtajan valinta jäsenäänestyksellä

Tampereen Työväenyhdistys r.y:n aloite

Tampereen Työväenyhdistys uudistaa aloitteensa avoimuuden lisäämiseksi puoluejohdon valintaan.

Sosialidemokraattisella puolueella on ansiokas historia maamme demokraattisen kehityksen rakentamisessa. Puolueen toiminta on myös järjestetty mahdollisimman demokraattisesti. Nykykehitys on kuitenkin johtanut siihen, että puolueenkin tulee tarkastella omia toimintatapojaan ja kehittää niitä paremmin vastaamaan tämän päivän tarpeisiin ja haasteisiin.

Iso järjestötoimintaan liittyvä haaste tällä hetkellä on, saada puolueen jäsenyydestä tarpeeksi houkutteleva ja motivoida jäseniä osallistumaan. Puolueen aleneva jäsenmäärä kertoo selvän viestin nykytilasta.

Puolueen puheenjohtajan valinta on yksi keskeisimmistä puolueen päätöksistä. Puheenjohtajan valinta vaikuttaa koko puolueen kehitykseen ja puolueen menestyksen myötä koko Suomen kehitykseen. Puolueen puheenjohtajan tulee edustaa koko jäsenistöä.

Puolueen puheenjohtajan valinta jäsenäänestyksellä vahvistaisi SDP:n demokraattista luonnetta. Jäsenyys saisi uuden ulottuvuuden ja antaisi jäsenille suoran vaikutusmahdollisuuden. Jäsenäänestys antaisi puheenjohtajalle parhaat mahdolliset edellytykset johtaa puoluetta, koska silloin puheenjohtajalla olisi takanaan jäsenistön suora tuki.

Tampereen Työväenyhdistys r.y. esittää puoluekokoukselle, että

SDP:n sääntöjä muutetaan siten, että puolueen puheenjohtaja valitaan suoralla jäsenäänestyksellä.

300. Jäsenäänestys SDP:n puheenjohtajasta

Järvenpään Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry:n aloite

SDP:n toiminnan sisällöstä ja muodoista on käyty vilkasta keskustelua keväästä 2007 alkaen. Puolueen sisäisen keskustelun elävöittäminen ja demokratian uudistaminen ovat olleet tärkeitä teemoja tässä keskustelussa. On tehty useita aloitteita puolueen jäsenistön oikeuksien ja osallistumismahdollisuuksien lisäämisestä.

Järvenpääläiset sosialidemokraatit ovat pohtineet, millaisia uusia avauksia voitaisiin kokeilla. Ennen SDP:n kesäkuussa 2008 pidettyä puoluekokousta Keski-Uudellamaalla ja Espoossa jär-

jestettiin puheenjohtajaehdokkaista koskeva tiedustelu, joka sai myönteisen vastaanoton jäsenistön keskuudessa. Osanotto oli runsasta.

Järvenpään Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP:n puoluekokous 2010 päättää muuttaa puolueen sääntöjä niin, että puolueen puheenjohtaja valitaan suoralla jäsenvaalilla. Neuvoo-antavaa jäsenvaalia voitaisiin kokeilla myös ennen 2010 puoluekokousta, mikäli puheenjohtajaehdokkaista on ilmoittautunut tai asetettu ehdolle useampia ennen maaliskuun loppua.

301. Puolueen puheenjohtajalla on oltava vahva mandaatti

Espoonlahden demarit ry:n aloite

Vuoden 2008 puolueen puheenjohtajan valintatalkoot eivät olleet omiaan nostamaan Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen arvovaltaa demokraattisena ja kansanvaltaisena aatteellisena liikkeenä, vaikka laajaa ehdokasasetelmaa niinkin saatettiin perusteella.

Menettelytapa ei myöskään ole taannut istuvalle puheenjohtajalle riittävää varauksetonta tukea, mitä puoluejohtajamme tarvitsisi nykyisessä poliittisessa ja kansainvälis-taloudellisessa tilanteessa. Porvarillisen median taholta tai kilpailevien puolueiden suunnasta työrauhaa on turha odottaa, mutta puolueen omalta kentältä työrauha ja tuki on välttämätön voimavara. Sitä ei saavuteta käskytykskultuurilla, ei syytelyllä eikä syyllistämällä. Taitamattomasti hoidetun vaalisirkuksen seurauksena jäsenkenttä on ikävällä tavalla polarisoitunut. Puolueen menettelytapoja ja sääntöjä on siis uudistettava, jotta syntyisi uusi ehyempi SDP vastaamaan tämän päivän koventuneisiin haasteisiin.

Puolueen puheenjohtajan valitsee nykykäytännön mukaan varsinainen puoluekokous. Puolueen sääntöjen mukaan jäsenäänestys suoritetaan puoluekokousedustajien valitsemiseksi, kansanedustajaehdokkaiden ja kunnallisvaaliehdokkaiden nimeämiseksi sekä neuvoo antavana presidenttiehdokkaan nimeämiseksi. Jäsenäänestys toimitetaan lisäksi, mikäli puoluevaltuusto erikseen niin päättää, neuvoo antavana ehdokkaiden asettamiseksi Euroopan parlamentin jäsenten vaaleihin. Lopuksi säännöissä todetaan: Valtakunnallisen jäsenäänestyksen toimittamisessa muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa päättää puoluevaltuusto. (18 §)

Puolueen säännöissä pitäisi kuitenkin olla vahvemmin maininta jäsenäänestyksestä puheenjohtajaa valittaessa, joko neuvoo-antavana tai sitovana menettelynä. Jäsenäänestys aktivoisi puolueen jäseniä ja toteutuessaan ilmaisisi jäsenistön enemmistön kannan ilman manipulointiepäilyksiä. Näin se toisi eheyttä kenttään, tukevan selkänöjan puheenjohtajalle ja mahdollisesti jopa työrauhan.

Espoonlahden Demarit ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP:n sääntöjä uudistetaan siten, että puolueen puheenjohtajan valinnasta sääntöihin sisällytetään nimenomainen maininta jäsenäänestyksestä vähintään neuvoo-antavana menettelynä. Mitä jäsenäänestyksen toimittamisesta muuten säännöissä nykyisellään määrätään, sopeutettakoon puheenjohtajan valinnasta tehtävän muutoksen mukaisesti.

302. Jäsenkyselyjä puolueen jäsenille jäsendemokratian lisäämiseksi

Kauklahden Sos.dem. yhdistys ry:n jäsenen Jarkko Rahkosen ja Kauklahden Sos.dem. yhdistys ry:n aloite

Aiemmat aloitteet asiassa, vuoden 2008 puoluekokoukselle:

Teimme aloitteen vuoden 2008 puoluekokoukselle jäsenten mielipiteiden kartoittamista puoluekokouksen päätettävistä asioista ja muista tärkeistä asioista puoluekokousten välillä. Puo-

luekokous ei ole vuoden 2008 eikä vuosien 2005 ja 2002 aloitteitamme hylännyt, mutta puoluejohto ei ole myöskään niitä ryhtynyt käytännössä toteuttamaan. Myönteinen poikkeus on keväällä 2009 järjestetty nettikysely Tasavallan presidentin valtaoikeuksista, johon vastanneiden suuri määrä osoittaa jäsenkyselyiden tarpeellisuutta.

Vuosien 2002 ja 2005 puoluekokouksille:

Olemme tehneet aloitteet asiasta jo vuosien 2002 ja 2005 puoluekokouksille. Vuoden 2002 aloitteessa esitetään puolueen jäsenten vaikutusmahdollisuuksien parantamista mm. jäsenkyselyiden toteuttamisella. Aloitetta perusteltiin sillä, että puolue on mukana monissa maksullisissa gallup-kyselyissä, joissa tiedustellaan satunnaiselta joukolta suomalaisia mielipiteitä mitä moninaisimpiin kysymyksiin. Puolueen jäsenille mielipidekyselyitä ei ole suunnattu, vaikka se olisi tänä päivänä hyvin helppoa nykyisen tekniikan avulla.

Puolueen sääntöjen mukaan jäsendemokratia toteutuu perinteellisesti edustajien välityksellä. Silti olisi hyödyllistä tietää, mitä mieltä puolueen jäsenet ovat oman puolueensa sisäisistä asioista sekä politiikan linjakysymyksistä. Näin voidaan soveltaa myös suoran demokratian keinoja.

Puoluekokouksen kannanotossa vuonna 2002 todettiin vastauksena seuraavaa:

”Vuorovaikutusta puolueen eri järjestötasojen välillä on lisättävä ja puolueosastoille tarjottava mahdollisuus osallistua valtakunnalliseen poliittiseen keskusteluun mm. toteuttamalla osastokyselyitä valtakunnallisesti merkittävistä kysymyksistä. Piirijärjestöt huolehtivat alueellisesti sosialidemokraattisen toiminnan järjestämisestä ja yhteensovittamisesta.”

Vuoden 2005 puoluekokouksen kannanotossa todettiin jäsenten vaikutusmahdollisuuksista vastauksena seuraavaa:

”Nyky päivän puolue toiminnassa on entistä paremmin otettava huomioon puolueen jäsenten ja jäseneksi aikovien toiveet ja tarpeet. Ihmisten toiminnallisia odotuksia ovat mm. yhteiskunnallinen vaikuttaminen, tiedonsaanti, yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokeminen sekä muut jäsenyyteen kuuluvat edut ja palvelut. Puolueen jäsenten mielipiteitä tulee jatkossakin kartoittaa mm. erilaisin jäsenkyselyin.”

”Sähköiseen äänestämiseen ja osallistumiseen liittyviä mahdollisuuksia tulee edistää vaaleissa ja puolue toiminnassa”.

Kaukalahden Sos.dem. yhdistys ry:n jäsen Jarkko Rahkonen ja Kaukalahden Sos.dem. yhdistys ry esittävät puoluekokoukselle, että

puolue ryhtyy säännönmukaisesti kartoittamaan puolueen jäsenten mielipiteitä valmisteltaessa tärkeitä yhteiskuntapoliittisia aloitteita ja kannanottoja eduskunnalle, valtioneuvostolle ja sen alaisille viranomaisille sekä kunta-alan päättäjille ja järjestöille sekä ns kolmannen sektorin toimijoille. Esitämme myös, että puolueen tulee järjestää neuvoo-antava jäsenäänestys ennen puoluekokousta puolueen puheenjohtajaa valittaessa tilanteessa, jossa ehdokkaita on useampia kuin yksi. Jäsendemokratiaa näin vahvistamalla kasvatamme myös jäsenmääräämme ja yhteiskunnallista vaikutusvaltaamme suomalaisten ja Suomen hyvinvoinnin lisäämisessä. Nykyaikaista tietotekniikkaa ja verkkoviestintää on hyödynnettävä puolueen jäsendemokratian toteuttamisessa.

303. Puolueen puheenjohtajan valinta jäsenäänestyksellä

Sosialidemokraattiset opiskelijat SONK ry:n aloite

SDP on laaja kansanliike, jossa seinien tulee olla leveällä ja katon korkealla. Puolueen puheenjohtaja on se kokoava voima, jonka johdolla yhteisiä tavoitteita ajetaan. Puolueen puheenjohtaja

tajan valitseminen jäsenvaalilla antaisi jokaiselle puolueen jäsenelle siten mahdollisuuden vaikuttaa puolueen linjaan. Tämä lisäisi olennaisesti puolueen jäsenten suoria vaikutusmahdollisuuksia, ja sitä kautta lisäisi puolueeseen kuulumisen mielekkyyttä. SDP:ssä jokaisella jäsenellä on oltava merkitystä.

Tiedonvälityksellinen vallankumous on tarkoittanut erityisiä haasteita puolueemme järjestöarkenteelle, joka on peräisin yli sadan vuoden takaiselta ajalta. Puoluekokous ei enää ole entisessä roolissaan puolueemme poliittisen linjakeskustelun keskeisimpänä foorumina, vaan kansanliikkeemme käy piirissään keskustelua entistä enemmän median välityksellä. Perinteinen puolueosasto- ja muu järjestötoiminta on edelleen merkittävä kanava vaikuttaa SDP:n linjaan, mutta nykyisessä tietoyhteiskunnassa puolueen jäsenyyteen tulee liittyä myös suurempia vaikutusmahdollisuuksia.

Sosialidemokraattiset Opiskelijat SONK ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP:n sääntöjä muutetaan siten, että puolueen puheenjohtaja valitaan jäsenäänestyksellä.

304. SDP:n sisäisen demokratian kehittäminen

Helsingfors Svenska Arbetarförening rf:n jäsenten Thomas Wallgrenin ja Rolle Alhon, Yhteiskuntapoliittinen sos.-dem.yhdistys ry:n jäsenen Jorma Kalelan, Oulunkylän Sosialidemokraatit ry:n jäsenen Ilkka Tynkkysen, Globaalisosialidemokraatit-GSD ry:n jäsenen Mikko Saulin, Helsingin Sosialidemokraattinen Kilta ry:n jäsenen Pilvi Torstin ja Siuntion Demarit ry:n jäsenen Arja Alhon aloite

Suomen sosialidemokraattisen puolueen tulee olla puolueiden sisäisen demokratian kehittämisessä edelläkävijä.

Helsingfors Svenska Arbetarförening rf:n jäsenet Thomas Wallgren ja Rolle Alho, Yhteiskuntapoliittinen sos.-dem.yhdistys ry:n jäsen Jorma Kalela, Oulunkylän Sosialidemokraatit ry:n jäsen Ilkka Tynkkynen, Globaalisosialidemokraatit-GSD ry:n jäsen Mikko Sauli, Helsingin Sosialidemokraattinen Kilta ry:n jäsen Pilvi Torsti ja Siuntion Demarit ry:n jäsenen Arja Alho esittävät puoluekokoukselle, että

SDP:n puoluekokous päättää, että puolueen puheenjohtaja valitaan vastedes jäsenäänestyksellä.

305. SDP:n järjestötyön kehittäminen

Keski-Espoon Sosialidemokraatit ry:n aloite

Puolueen jäsenten keski-ikä on huolestuttava ja järjestöllinen toiminta kaipaa uutta virtaa. Jäsenyydelle on annettava lisämerkityksiä, jotta siitä tulisi houkutteleva. Puolueen kivijalka on paikallinen toiminta ja sen kiinnostavuus. Myös puolueen kannatus yleensä ja vaikutusmahdollisuudet puolueen kautta vaikuttavat siihen houkuttelemmeko uusia toimijoita riittävästi.

Metropoliseudulla asuu merkittävä osa suomalaisista ja sitä kautta valitaan myös iso osa kansanedustajista. Myös suurten kaupunkien poliittinen päätöksenteko saa julkisuutta ja on osaltaan merkittävästi muodostamassa mielikuvaa koko puolueesta. Metropoliseudulla myös muiden puolueiden toiminta on vahvaa. Tiedotusvälineitä on paljon, mutta julkisuuskyynnyksen ylittäminen on haastavaa.

Keski-Espoon Sosialidemokraatit ry esittää puoluekokoukselle, että

- puolueen jäsenten vaikutusmahdollisuuksia lisätään ottamalla käyttöön jäsenäänestyksen puolueen puheenjohtajasta

- puolueen osastojen toimintamahdollisuuksia parannetaan mm. nostamalla osastojen jäsenmaksusuutta
- kehitetään puolueen järjestötyötä ammattimaisemmaksi metropoliseudulla vahvistamalla alueen henkilöstöresursseja
- nuorisotyön merkitystä ei saa myöskään unohtaa kohdentamatta riittäviä resursseja

Puoluehallituksen lausunto aloitteista 296-305

Aloitteissa esitetään puolueen jäsenyyden merkityksen korostamista lisäämällä jäsenten suoria vaikutusmahdollisuuksia erityisesti puoluejohdosta käytävän jäsenäänestyksen avulla.

Puoluevaltuustolla on nykysääntöjen puitteissa valta päättää jäsenäänestysten järjestämisestä muissa kuin säännöissä erikseen mainituissa tapauksissa. Tämä tarkoittaa myös puoluejohdosta käytävää neuvoo-antavaa jäsenäänestystä.

Säännöt määrittävät yleisiä ohjeita jäsenäänestyksen järjestämiseksi ja yksityiskohtaisista ohjeista päätetään kussakin tapauksessa erikseen sääntöjen edellyttämällä tavalla. Tämä puoltaa menettelyä, ettei puoluejohdosta mahdollisesti käytävästä neuvoo-antavasta jäsenäänestyksestä ole välttämätöntä kirjata puolueen sääntöihin erillisiä säännöksiä, vaan puoluevaltuusto voi päättää jäsenäänestyksen suorittamisesta ja velvoittaa puoluehallituksen toimeenpanemaan jäsenäänestyksen järjestämisen.

Minimissään puoluevaltuusto voi päättää järjestää neuvoo-antavan jäsenäänestyksen ja määrätä sille ajankohdan. Päätös voi tapahtua missä tahansa puoluevaltuuston kokouksessa. Tällöin menettelytavasta päättäminen jää puoluehallitukselle. Jäsenäänestyksen järjestämiseen on voitava varautua myös taloudellisesti.

Hämeenlinnan puoluekokouksessa käsiteltiin kaikkia aloitteissa 296-305 esiin tuotuja asioita, erityisesti puoluejohdon valintaa neuvoo-antavalla jäsenäänestyksellä. Puoluekokous muodosti tuolloin selkeän kantansa näissä aloitteissa esille tuotuihin sääntömuutosesityksiin.

SDP:ssä on noin 1000 puolueosastoa ja noin 50 000 jäsentä. Sääntömuutoksilla on vaikutusta laajaan järjestökenttään. Puolueen toiminnan kannalta täytyisi olla erityisen painavia syitä, jotta sääntöjä olisi perusteltua muuttaa heti edellisen muutoksen jälkeen. Sääntömuutos ei myöskään ole välttämätön aloitteissa esiin tuodun menettelyn toteuttamiseksi.

Yhdistyslain 23 §:n mukaan yhdistyksen, tai jos säännöissä on niin määrätty, valtuutettujen kokouksessa on päätettävä mm. hallituksen tai sen jäsenen valitsemisesta tai erottamisesta. Tämä perusteella yhdistyksen johtohenkilöitä ei voida valita jäsenäänestyksellä. Sen sijaan laki mahdollistaa neuvoo-antavat jäsenäänestykset.

Neuvoo-antavat jäsenkyselyt ja mielipidekartoitukset ovat teknisesti helppoja toteuttaa sähköisesti. Puoluehallitus järjesti jäsenkyselyn perustuslain muutostarpeista alkuvuodesta 2009. Mielipiteensä kyselyssä ilmaisi 1103 puolueen jäsentä. Jäsenkysely toimi pohjana puoluevaltuuston 3.4.2009 päätökselle presidentin valtaoikeuksista. SDP:n historiassa tämä oli toistaiseksi suurin suoraan jäsendemokratiaan liittyvä päätöksentekomenettely. Myös tulevaisuudessa on tarpeellista kartoittaa jäsenistön mielipiteitä eri kysymyksistä.

Päätös

Puoluekokous toteaa, että puoluevaltuustolla on nykysääntöjen puitteissa valta päättää jäsenäänestysten järjestämisestä muissa kuin säännöissä erikseen mainituissa tapauksissa. Tämä tarkoittaa myös puoluejohdosta käytävää neuvoo-antavaa jäsenäänestystä.

Puolueen resurssien kohdentamisen osalta viitataan aloitteiden 275- 276 vastaukseen.

Muilta osin puoluekokous viittaa raporttiin suorien vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi.

Aloitteet eivät anna aihetta toimenpiteisiin.

II Puoluekokouskausi

306. Puoluekokoukset takaisin kolmenvuoden periodiin

Inkeröisten Työväenyhdistys ry:n aloite

Edellisessä puoluekokouksessa tehty päätös siirtyä kahden vuoden välein pidettäviin puoluekokouksiin on jo nyt osoittautunut virheelliseksi päätökseksi. Tämä päätös aiheuttaa etenkin pienemmille yhdistyksille vaikeuksia niissä toiminnoissa, jotka meille ovat tärkeimpiä, jäsenhankinta, vaalityö sekä erilaisten yleisten tilaisuuksien järjestäminen joiden avulla pitäisi tehdä politiikkaamme tunnetuksi. Tällä päätöksellä tuhlataan puolueen muutoinkin vähäisiä taloudellisia ja henkilöstöresursseja ihan väärään paikkaan, pelkästään puoluekokousten järjestämiseen kahden vuoden välein. Puolueen pitää pystyä tukemaan yhdistyksiä myös taloudellisesti paikallisessa toiminnassa. Tämän takia ei pidä luoda järjestelmää joka tuo turhia kustannuksia eikä pitkän päälle hyödytä puoluetta päinvastoin vähentää aktiivisen toiminnan mahdollisuuksia. Onkin syytä palata entiseen käytäntöön pitämään puoluekokous kolmen vuoden välein, näin toimien saavutamme pitkäjänteisen toiminnan ja pystymme paremmin kohdistamaan rajalliset taloudelliset sekä henkilöstöresurssit käytännön toiminnan tukemiseen yhdistys, piiri ja puolueetasolla.

Inkeröisten Työväenyhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että

edellä esitettyihin perustuen SDP:n puoluekokous päättää muuttaa puoluekokouskaudet takaisin kolmen vuoden jaksoihin.

307. Alueellisen toiminnan turvaaminen

Porin Sosialidemokraattinen Kilta ry:n aloite

Puoluekokous pidetään viime puoluekokouksen päätöksen mukaan nyt joka toinen vuosi. Lisäksi ns. väli vuosina kutsutaan kokoon jokaisen puolueosaston puheenjohtajat. Puoluekokousedustajien määrää lisättiin myös siten, että se on nykyään 500 edustajaa/kokous. Tämä lisää oleellisesti paineita rahoituksen järjestämiseen. Syksyn 2009 aikana onkin jo suunniteltu jäsenmaksun nostamista sekä lähettävän tahon kustannusten lisäämistä 150 eurolla jokaisesta lähettämästään edustajasta.

Kustannusten korotukset ovat kerättävä siis jäsenistöltä sekä paikallisilta toimijoilta. SD Killan mielestä jäsenmaksut pitää olla jatkossa kohtuullisia sekä paikallisilla yhdistyksillä ja piirijärjestöillä pitää olla riittävä rahoitus paikallisen toiminnan järjestämiseksi alueillaan.

Jotta tärkeä alueellinen lähitoiminta turvataan ilman merkittävää jäsenkatoa ja puolueosastojen varallisuuden heikentymistä,

Porin Sosialidemokraattinen Kilta ry esittää puoluekokoukselle, että

puoluekokouskauden pituus on palautettava kolmeksi vuodeksi ja kokousedustajien määrä on sidottava puolueen jäsenmäärään.

308. Puoluekokouskausi takaisin kolmivuotiseksi

Seinäjoen Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry:n aloite

SDP:n puoluekokous on luonteeltaan ollut työkokous, jossa puolueen politiikkaa linjataan pitkälle tulevaisuuteen. Puoluekokouksessa käsiteltävät ohjelma-asiakirjat ovat olleet ennen kokousta laajasti puolueosastojen käsittelyssä.

Kaksivuotinen puoluekokouskausi on liian nopearytmisen asioiden perusteelliselle valmistelulle ja kenttäkäsittelylle

Pitkäjänteisyyden takaamiseksi ohjelmatyössä ja puoluejohdon mahdollisuuksiin ohjelmien toteuttamisessa on tärkeää, että puoluekokouskausi on jatkossa hyväksi koettu kolmevuotiskausi.

Seinäjoen Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP:n puoluekokoukset järjestetään jatkossa joka kolmas vuosi.

309. Sääntömuutos puoluekokousjaksotukseen

Ähtärin Sosialidemokraatit ry:n aloite

Hämeenlinnan puoluekokous vuonna 2008 päätti, että puoluekokouskausi on kaksivuotinen. Mielestämme em. jaksotus ei ole puolueen johdon eikä päättävien toimielinten edun mukaista. Puoluekokoukset tulevat taloudellisesti kalliiksi niin puolueen kuin puolueosastojen osalta. Puoluejohto ja puoluekokouksessa valittavat muut toimielimet eivät saa tällä aikataululla riittävästi aikaa näyttää osaamistaan. Myös puolueen toiminta muuttuu jatkuvaksi seuraavaan puoluekokoukseen valmistautumiseksi. Puoluekokousten välillä tulisi sen sijaan enemmän panostaa muihin valtakunnallisiin ja alueellisiin tilaisuuksiin.

Ähtärin Sosialidemokraatit ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP:n puoluekokouskausi muutetaan kolmivuotiseksi nykyisen kaksivuotisen kauden sijaan.

310. Puoluekokouskausi pidennettävä kolmeen vuoteen

Harjavallan Sosialidemokraatit ry:n, Huittisten Sosialidemokraatit r.y:n Kokemäen Sosialidemokraatit ry:n ja Nakkilan Työväenyhdistys ry:n aloite

SDP:n puoluekokouskautta lyhennettiin kahteen vuoteen Hämeenlinnan kokouksessa 2008. Jo lyhyen kokemuksen perusteella voi todeta, että muutoksen negatiiviset vaikutukset ovat myönteisiä suuremmat.

Uusi puoluejohto ja valitut toimielimet eivät ole ehtineet kunnolla paneutua tehtäviinsä kun uudelleenalinta painaa päälle. Yhdistettynä puoluekokousedustajien kasvaneeseen määrään - mikä on ollut hyvä uudistus - merkitsee puoluekokousten tihentyminen kasvavaa rasitetta puolueen ja perusjärjestöjen taloudelle. Tämä resurssi on pois puoleen perustyöstä, työstä, jolla kannatusta ylläpidetään.

Harjavallan Sosialidemokraatit ry, Huittisten Sosialidemokraatit ry, Kokemäen Sosialidemokraatit ry ja Nakkilan Työväenyhdistys ry esittävät puoluekokoukselle, että

puoluekokouskausi pidennettävä taas kolmeen vuoteen.

311. Puoluekokousaikavälin muuttaminen kahdesta vuodesta kolmeen vuoteen

Kuopion Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys r.y:n aloite

Kahden vuoden välein pidettävä puoluekokous suuntaa mielestämme tehottomasti puolueemme taloudellisia ja toiminnallisia resursseja.

Mielestämme nämä resurssit tulisi kohdentaa puoluekokouksen pitämisestä ja siihen valmistautumisesta järjestö- ja poliittisen toiminnan kehittämiseen, tehokkaampaan tukemiseen ja kohdentamiseen.

Puoluekokouksen väli vuosina voitaisiin toteuttaa esim. laadukkaita alueellisia ja kaikille avoimia koko jäsenistöä osallistavia aate- ja yhteiskuntapoliittisia seminaareja.

Kuopion Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys r.y. esittää puoluekokoukselle, että

puoluekokouksen aikaväli muutetaan nykyisestä kahdesta vuodesta kolmeen vuoteen.

312. Puoluekokous takaisin kolmevuotiskauteen

Keravan Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö r.y:n aloite

Edellisen puoluekokouksen tekemä päätös puoluekokouksen pitämisestä kaksivuotiskausittain olisi muutettava. Tähän lyhyempään jaksotukseen sisältyy turhan paljon voimavaroja vaativia tehtäviä kaikilla puolueorganisaation tasoilla. Tuota päätöstä perusteltiin demokratian laajentamisella. Lisäämällä puoluekokousedustajien määrää ja pitämällä kokoukset joka toinen vuosi on vain näennäinen merkitys demokratian kannalta.

Keravan Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö r.y. esittää puoluekokoukselle, että

palataan takaisin kolmivuotiskauteen ja samalla korostetaan puoluevaltuuston poliittista merkitystä ja demokratian toteuttamista. Puoluevaltuusto on sääntöjenkin mukaan ylin päättävä elin puolueessa puoluekokousten välisenä aikana. Siksi sille on annettava todellista päätösvaltaa. Valtuuston tehtävänä on tietenkin käsitellä tilinpäätökset ja toimintakertomukset sekä muut säännöissä sille asetetut tehtävät, mutta sillä on nykytavalla toimivana vain keskustelumahdollisuus ajankohtaisesta poliittisesta tilanteesta. Valtuuston pitää tehdä poliittisia päätöksiä ja reagoida ajankohtaisesti kulloiseenkin yhteiskunnalliseen tilanteeseen.

Valtuuston asemaa päätöksenteossa voidaan lisätä sääntöjä muuttamattakin. Puoluekokouksen kohdalla tarvitaan sääntömuutos.

Puoluehallituksen lausunto aloitteista 306-312

Aloitteissa esitetään Hämeenlinnan puoluekokouksessa muutetun puoluekokouksen muuttamista takaisin kaksivuotiskaudesta kolmivuotiskaudeksi. Erityisesti perusteena esitetään puolueen voimavarat.

Vielä ei voi objektiivisesti todeta, oliko kauden pituuden muutos onnistunut vai epäonnistunut päätös. Tarvitaan kokemusta uusien sääntöjen mukaisesti järjestetyistä puoluekokouksista, ennen kuin voidaan arvioida kuinka hyvin tavoitteet käytännössä toteutuvat. Tämä edellyttää useamman kuin yhden puoluekokouksen mittaista tarkastelua.

SDP:ssä on noin 1000 puolueosastoa ja noin 50 000 jäsentä. Sääntömuutoksilla on vaikutusta laajaan järjestökenttään. Puolueen toiminnan kannalta täytyisi olla erityisen painavia syitä, jotta sääntöjä olisi perusteltua muuttaa heti edellisen muutoksen jälkeen.

Puoluevaltuuston toimintaa on kehitetty aloitteen 312 suuntaisesti ja kehitystyötä jatketaan.

Päätös

Aloitteet eivät anna aihetta toimenpiteisiin.

III Kunnallisjärjestön mallisäännöt

313. SDP:n säännöt

Ihalan Sosialidemokraattinen Yhdistys ry:n aloite

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue rp:n säännöissä on ilmennyt liikaa tulkinnanvaraisuutta. Tästä on aiheutunut erimielisyyksiä ja riitaisuutta.

Ihalan Sosialidemokraattinen Yhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että paikallistason puolue-elinten toimivaltasuhteet tulisi määritellä tarkemmin. Erityisesti tulee määritellä kunnallisjärjestön edustajiston, kunnallistoimikunnan ja valtuustoryhmän päätävävaltasuhteet.

314. Suora jäsenvaali kunnallisjärjestön edustajiston valitsemiseksi

Sosialidemokraattinen Väinö Voionmaa-Seura ry:n aloite

SDP:n järjestörakenne ja puolueen säännöt kehitettiin aikoina, jolloin SDP oli uhattuna vasemmalta päin; jolloin jäseniä oli moninkertainen määrä nykytilanteeseen verrattuna; jolloin jäsenten identiteetti oli voimakkaasti alueellinen ja ammatillinen.

Siksi kunnallinen puoluerakenteemme perustuu puolueosastoihin. Säännöissä nykytilanne näyttää siltä, että puolueen varsinainen toiminta tapahtuisi puolueosastoissa ja kunnallisjärjestö olisi olemassa lähinnä niitä varten, esim. organisoidakseen vaaleja ja valtuustotyötä.

Todellisuus on kuitenkin toinen; puolueosastot ovat pieniä ja passiivisia. Moni hyvä kun jaksaa pakolliset järjestöruutiinit hoitaa. Näihin puolueosastoihin jumittaneet jäsenet kokevat, etteivät he pääse todellisuudessa vaikuttamaan paikkakuntansa - saati valtakuntansa - poliittiseen päätöksentekoon. Kunnallisjärjestön edustajistoon valitaan vuosi toisensa jälkeen samat ihmiset eikä heidän paikoistaan käydä osastojen vuosikokouksissa kilpailua. Yleensä kunnallisjärjestön edustajiston jäsenet eivät edes kerro puolueosaston kokouksessa mitä edustajiston kokouksessa käsiteltiin, saati että etukäteen pyrkisivät selvittämään mitä puolueosastossa kokouksen esityslistassa olevista asioista ollaan mieltä.

Kunnallisjärjestön edustajiston jäsenet eivät siis todellisuudessa edusta puolueosastojen - tai minkään laajemman porukan - mielipidettä.

Puolueen jäsenille täytyisi saada hieman "empowermentia". Heidän tulisi kokea pystyvänsä vaikuttamaan asioihin enemmän kuin puolueeseen kuulumattomat jäsenet, muuten puolueeseen kuulumisessa ei ole mieltä. Jo pelkän jäsenyyden, sosialidemokratiaan sitoutumisen, pitäisi tuoda valtaoikeuksia, ei vain varsinaisen järjestöaktiivisuuden.

Yksi keino parantaa paikallisen puolue toiminnan tasoa ja palauttaa puolueen jäsenille vallan tunto, on korostaa kunnallisjärjestön roolia. Varsinkin isoissa kaupungeissa sopivan puolueosaston löytäminen on usein vaikeaa. Ihmiset eivät enää samaistu johonkin kaupunginosaan tai ammattiin tai historiallisiin perustein olemassa oleviin yhdistyksiin (Ty Riento?) eivätkä ihmiset enää halua sitoutua raskaisiin ja tylsiin järjestöruutiineihin ilman että niistä ollenkaan saa "palkintoa" eli vaikuttamisen tunnetta.

Toiminnan pitäisi siis keskittyä enemmän kunnallisjärjestön ylläpitämiin epävirallisiin ja väliaikaisiin jaostoihin, joihin osallistuminen olisi vapaaehtoista. Jaostot voisivat jakautua esim. teemoittain (kulttuuri, koulutus) tai väestöryhmittäin (nuoriso, ikäihminen) ja myös alueellisesti (Länsi-Tampere). Jaostot voisivat sitten järjestää myös kaikille avoimia suurtaapahtumia, joissa mielenkiintoiset alustajat herättäisivät keskustelua kiinnostavista ajankohtaisaiheista.

Toiminnan lisäksi kuitenkin myös vallan tulisi myös sääntöjen tasolla olla kunnallisjärjestöllä - niinhän se tosielämässä jo on.

Jos toimintaa ja valtaa kuitenkin virallisestikin siirretään kunnallisjärjestöille, tulee kunnallisjärjestön edustajiston valintatapaa muuttaa suuremmaksi demokratiaksi.

Suoran jäsendemokratian lisääminen puolueessamme on monen järjestö rakenneuudistuksessamme esittämä toive. Suoran jäsendemokratian lisäämistä edustaa mm. Helsingin sos.dem. piirin erittäin kannatettava ehdotus puolueen puheenjohtajan valitsemisesta jäsenvaalilla. Paikallisella tasolla on kuitenkin myös mahdollista edetä tähän samaan suuntaan järjestämällä suora jäsenvaali kunnallisjärjestön edustajiston valitsemiseksi.

Suora jäsenvaali edellyttää tietenkin, että jäsenet kuuluvat henkilöjäseninä suoraan kunnallisjärjestöön - puolueosastoon kuulumisen on vapaaehtoista. Loppujen lopuksi puolueosastot kannattaisi ehkä kokonaan erottaa itsenäisiksi sosialidemokraattisiksi rekisteröidyiksi yhdistyksiksi, erilleen puolueesta, jossa toimittaisiin suoralla jäsenvaalilla valituissa isoissa yksiköissä ja epävirallisissa, joustavissa jaostoissa. Tässä vaiheessa myös piirikokousedustajien valintaperusteita täytyy muuttaa. Vielä se ei kuitenkaan ole välttämätöntä.

Tämä suora jäsenvaali suoritettaisiin verkossa, jolloin kustannukset pysyisivät kurissa. Lisäksi olisi nettiä käyttämättömille jäsenille oikeus tulla työväentalolle paikan päälle äänestämään. Vaikka se ettei mahdollisuutta postiäänestykseen tarjota, saattaa nykyisen jäsenkannan huomioon ottaen tuntua epädemokraattiselta, ei se sitä todellisuudessa nykymalliin verrattuna ole; nykyäänhän vain muutama prosentti puolueen jäsenistä osallistuu puolueosastojen kokouksiin ja siellä tehtyihin päätöksiin.

Sosialidemokraattinen Väinö Voionmaa-Seura ry esittää puoluekokoukselle, että

puolueen sääntöjä täytyy muuttaa, jotta tällainen suora edustajiston jäsenvaali olisi mahdollinen. Sääntöjä täytyy muuttaa nimenomaan siten, että ne antavat mahdollisuuden sekä perinteiseen puolueosastopainotteiseen valintatapaan että suoraan jäsenvaaliin. Kunnallisjärjestöjen edustajistot voivat sitten perusteellisen keskustelun jälkeen päättää siirrytäänkö uuteen malliin vai ei.

Edustajiston valinnasta suoralla jäsenvaalilla seuraisi, että sinne valittaisiin enemmän tunnettuja sosialidemokraatteja, esim. kaupunginvaltuutettuja. Eräällä tavalla politiikkaan osallistujien määrä siis saattaisi vähetä. Tästä seuraisi kuitenkin myös se, että kunnallisjärjestön ja valtuustoryhmän välit lähenisivät, koska edustajistossa ja valtuustossa olisi samoja ihmisiä. Ja tästä seuraisi se, että kunnallisjärjestön edustajisto - ja sitä kautta edustajia sinne äänestäneet puolueen jäsenet - olisivat mahtavampi vaikuttaja.

Yhdistyksemme syyskokouksen mielestä tämä sääntömuutos olisi yksi askel tiellä, jolla on tarkoitus palauttaa politiikka politiikkaan.

315. Kunnallisjärjestön mallisääntöjen muuttaminen

Laukaan Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö r.y:n aloite

Laukaan Sosialidemokraattinen kunnallisjärjestö on päättänyt 29.11.2009 pidetyssä syyskokouksessa tehdä sääntömuutosaloitteen koskien kunnallisjärjestön mallisääntöjä.

Laukaan Sosialidemokraattinen kunnallisjärjestö r.y. esittää puoluekokoukselle, että

puoluekokous päättää muuttaa kunnallisjärjestön mallisääntöjen 12 § ja 14 § siten, että säännöt mahdollistavat varsinaisten jäsenten lisäksi varajäsenten valinnan.

Sääntömuutos antaisi mahdollisuuden sitouttaa useampia jäseniä toimintaan sekä auttaisi kokousten päätösvaltaisuuden toteutumista.

316. Uusi kunnallispoliittinen mallisääntö

Kangasalan Kirkonkylän Työväenyhdistys ry:n jäsenten Hanna Laineen, Raimo Kouhian, Heikki Salmelan, Pekka Lahden, Anja Aarnion, Paula Hakolan, Pentti Lahti-Nuutilan, Tommi Rönön, Marjatta Pölläsen ja Eija Rantasen sekä Pohjois-Kangasalan Sos.-dem. Yhdistys ry:n jäsenen Isto Kaarneen aloite

Me allekirjoittaneet haluamme tuoda esiin huolestamme kunnallispoliittisen malliohjesäännön toimivuudesta. Malliohjesäännössä annetaan kunnallisessa päätöksenteossa yksiselitteisesti valta mm. henkilövalinnoissa kunnallisjärjestön edustajistolle. Kuitenkin lisääntyvässä määrin on tullut kuntakentällä tilanteita jossa syystä tai toisesta valtuustoryhmä on toiminut edustajiston päätöksestä poiketen.

Emme hyväksy ajatusta, että vaaleilla valitut puolueemme jäsenet toimisivat ohjeistusta vastaan kevyin perustein. Tiedämme, että sääntöjen noudattamatta jättämisen takana on erittäin monitahoisia painavia tapahtumia ja perusteluja.

On tarkoituksenmukaista, että kunnallisjärjestön edustajistoon valitaan henkilöitä, jotka ovat mukana järjestötoiminnassa, mutta eivät aktiivisessa päätöksenteossa. Puolueemme toiminta ja saavutuksemme perustuvat siihen, että mahdollisimman moni pääsee osallistumaan yhteistyössä päätöksiin joita tehdään. Vaaleilla valittu ja kuntalain vastuiden velvoittama valtuustoryhmä ei voi kuitenkaan olla ulkopuolella näistä päätöksistä. Koska meidän tavoitteenamme tulevaisuudessakin on saada mukaan uusia toimijoita, joita saadaan usein juuri kunnallisvaaleihin ehdokkaiksi. On ryhdyttävä toimenpiteisiin joilla heistä valtuustoihin valittujen puolueen jäsenten ääni saadaan kuuluviin puolueen sisäisessä päätöksenteossa. Sääntöihin voidaan lisätä esim. maininta valtuustoryhmän ja edustajiston yhteiskokouksesta, jossa äänivalta valtuustoryhmän puolueen jäsenillä.

Kangasalan Kirkonkylän Työväenyhdistys ry:n jäsenet Hanna Laine, Raimo Kouhia, Heikki Salmela, Pekka Lahti, Anja Aarnio, Paula Hakola, Pentti Lahti-Nuutila, Tommi Rönö, Marjatta Pöllänen ja Eija Rantanen sekä Pohjois-Kangasalan Sos.-dem. Yhdistys ry:n jäsen Isto Kaarne esittävät puoluekokoukselle, että

puoluekokoukselle valmistellaan hyväksyttäväksi uusi kunnallispoliittinen malliohjesääntö. Siinä tulee huomioida valtuustoryhmän puolueeseen kuuluvien jäsenten äänioikeus asioissa joista valtuustoryhmä kantaa kuntalain valtuutetuille tuomaa vastuuta. Mukaan lukien henkilövalinnat.

317. Kunnallistoimikunnan nimen muuttaminen

Turun Sosialidemokraattinen Yhdistys ry:n aloite

Vuosien saatossa puolueen monien toimielinten nimet ovat muuttuneet. Yhä edelleenkin kunnallisjärjestöjen hallituksia kutsutaan kunnallistoimikunniksi. Nimi on vanhakantainen ja merkitykseltään hämärä. Puolueen tulisi tähdätä kaikin keinoin organisaationsa selkeyteen ja ymmärrettävyyteen. Osa tätä on yhteismitalliset toimielinten nimet.

Turun Sosialidemokraattinen Yhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP:n kunnallisjärjestön mallisääntöjä muutetaan siten, että kunnallistoimikunnat muutetaan kunnallisjärjestön hallituksiksi.

318. Kunnallisjärjestöjen puheenjohtajien ja kunnallistoimikuntien jäsenten valinta suoralla jäsenvaalilla

Turun Sosialidemokraattinen Voima ry:n aloite

SDP:n kunnallisjärjestöjen edustajiston jäsenet valitsee nykyisen käytännön mukaan kunnallisjärjestöjen puheenjohtajat sekä kunnallistoimikuntien jäsenet. Nykyinen menettelytapa ei ole tätä päivää.

Turun Sosialidemokraattinen Voima ry esittää puoluekokoukselle, että

tehdään seuraavanlainen sääntömuutos, kunnallisjärjestöjen puheenjohtajien ja kunnallistoimikuntien jäsenten valinta suoritetaan suoralla jäsenvaalilla. Tämä lisää avointa demokratiaa sekä aktivoi jäsenistöä.

Puoluehallituksen lausunto aloitteista 313-318

Kunnallisjärjestön edustajisto päättää sääntöjensä 12 § mukaisesti sosialidemokraattisen kunnallispolitiikan suunnasta.

Tällaisia kysymyksiä ovat mm:

- kunnallispoliittiset linjakysymykset
- kunnan talouden tasapaino
- kunnanjohtajan valinta

Näiden mainittujen asioiden osalta kunnallisjärjestön edustajistot toimivat omissa kunnissaan ylimpinä kunnallispoliittista valtaa käyttävinä eliminä.

Edustajisto, jonka toimikausi on kaksi kalenterivuotta, valitaan puolueosastoittain alkavaa toimikautta varten puolueosaston syyskokouksessa. Kukin puolueosasto valitsee yhden kokousedustajan jokaista jäsenmääränsä alkavaa vähintään 1- ja enintään 75-lukua kohden sen mukaan kuin edustajiston samana vuonna pidettävä kevätkokous päättää sekä saman verran va-raedustajia.

Kaikilla puolueen jäsenillä on mahdollisuus puolueosastonsa kokouksessa vaikuttaa kunnallisjärjestön edustajistoihin valittaviin henkilöihin. Mikäli kunnallisjärjestön edustajiston halutaan kasvattavan päättävien jäsenten määrää, on se mahdollista tehdä edustajaperustetta alentamalla. Edustajaperuste 1 tarkoittaa, että kaikilla kunnallisjärjestön alaisten perusosastojen jäsenillä olisi edustajiston kokouksessa puhe- ja äänioikeus.

Aloitteissa 313-318 mainittuihin asioihin on mahdollista hakea ratkaisuja myös käytännön päätöksin sääntöjä muuttamatta.

Sääntömuutosten osalta puoluehallitus viittaa kohdissa *I puoluejohdon valinnat jäsenäänestyksellä ja jäsenkyselyt* aloitteista 296-305 sekä *II puoluekokouskausi* aloitteista 306-312 annettuihin aloitevastauksiin.

Päätös

Aloitteet eivät anna aihetta toimenpiteisiin.

IV Eduskuntavaaliehdokkaiden ja puoluekokousedustajien jäsenvaalit

319. Eduskuntavaalien jäsenvaalia uudistettava

Tikkurilan työväenyhdistys ry:n aloite

Uudenmaan vaalipiirissä järjestettävä jäsenvaali eduskuntavaaliehdokkaista on jo useamman kerran tuonut maantieteellisesti varsin vinon tuloksen. Johtuen Vantaan suuresta jäsenmäärästä liki kaikki sieltä asetetut ehdokkaat pääsevät listalle vaalipiirin reuna-alueiden jäädessä ilman ehdokkaitaan.

Viime vaaleissa ehdokkaat puuttuivat esimerkiksi Hangon, Karkkilan ja Loviisan kaupungeista. Tämä pienensi varmasti SDP:n vaalitulosta ainakin yhden eduskuntapaikan verran.

Tikkurilan työväenyhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että

puolueen sääntöjä muutetaan siten, että puolueäänestys kansanedustajaehdokkaista olisi mahdollisuus suorittaa jakamalla vaalipiirimme vaalialueisiin puoluekokousvaalien tavoin. Tällä tavalla turvaisimme tasapuolisen ehdokasasettelun ja puolueemme maksimaalisen vaalituloksen tulevissa eduskuntavaaleissa.

320. Puoluekokousedustajat tulee valita demokraattisesti

Hakametsän Sosialidemokraatit ry:n aloite

Suomen sosialidemokraattisen puolueen demokratiaa yhteiskunnan eri tasoilla edistävänä puolueena on oltava uskottava myös omassa toiminnassaan.

Hakametsän Sosialidemokraatit ry esittää puoluekokoukselle, että

puolueen sääntöjä muutettavaksi seuraavasti: Puoluekokousedustajat valitaan piireittäin henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa käyttäen, esim. postitse.

321. Puoluekokousedustajien valitsemisperiaatteiden muuttaminen demokraattisemmiksi

Itä- Hakkilan Sosialidemokraatit ry:n aloite

Puoluekokousedustajien valitsemisperiaatteiden muuttaminen pienten yhdistysten edustajapaikkojen lisäämisen mahdollistamiseksi demokraattisempaan suuntaan

Nykyisessä piirien jäsenäänestyksessä käy valitettavasti aina niin, että suurilla yhdistyksillä jäsenmääränsä turvin on mahdollisuus saada monta edustajaa puoluekokoukseen, kun taas pienten yhdistyksien mahdollisuudet ovat vähäiset, jos ei jäsenehdokkaana ole kansanedustajaa tai muuten julkisuudessa tunnettua henkilöä. Mielestämme demokraattisempaa olisi, että yhdistykset piirien päätöksien mukaisesti voisivat valita yhden ehdokkaan suoraan ja lopuista äänestettäisiin tai pienet yhdistykset voisivat saada jonkinlaiset alkupisteet, jotka yhdistyksen paras ehdokas sitten saisi omien pisteidensä lisäksi.

Itä- Hakkilan Sosialidemokraatit ry esittää puoluekokoukselle, että

pienten yhdistyksien vaikutusmahdollisuuksia puoluekokousedustajien suhteen parannetaan, koska paikallisesti tehtävä työ on yhtä tärkeää niin pienissä kuin suurissa yhdistyksissä puolueen menestyksen takaamiseksi. Pienten mutta toimivien yhdistysten kannalta on turhauttavaa, jos ne eivät koskaan pääse vaikuttamaan todella tärkeisiin asioihin.

322. Puoluekokousedustajien valitseminen

Turun Sosialidemokraattinen Yhdistys ry:n aloite

Hämeenlinnan puoluekokous muutti puolueen sääntöjä siten, että puoluekokousedustajien lukumäärää lisättiin 350 edustajasta 500 edustajaan. On eduksi kansanliikkeen aktiivisuudelle, että yhä useammat jäsenet pääsevät osallistumaan puolueen päätöksentekoon sen korkeimmalla tasolla. Ongelmaksi on kuitenkin muodostunut puoluekokousedustajien valintatapa eri piirijärjestöissä.

Kun jäsenvaali käydään koko piirijärjestön alueella toimitettavan vaalin sijasta vaaliyhtymittäin, haetaan usein sopuvaalia. Sopuratkaisu on piirijärjestöille taloudellinen vaihtoehto. Kun kokousedustajat valitaan sopuvaalilla, edustajaehdokkaan asuinpaikalla on kuitenkin kohtuuttoman suuri merkitys. Sopuvaalit vaikeuttavat myös kokonaan uusien kokousedustajien valintaa.

Turun Sosialidemokraattinen Yhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että

puolueen säännöistä poistetaan mahdollisuus valita puoluekokousedustajat vaaliyhtymittäin ja että puoluekokousedustajista on järjestettävä äänestys aina, kun ehdokkaita on enemmän kuin edustajapaikkoja.

323. Puoluekokousedustajien valinta

Kullaan Sosialidemokraatit ry:n jäsenen Leo Lammin aloite

Kullaan Sosialidemokraatit ry:n jäsen Leo Lammi esittää puoluekokoukselle, että

puoluekokousedustajien valinnan demokratisoinnin edistämiseksi tulisi kaikkien ääni- ja vaalikelpoisten olla ehdokkaana, mikäli ei erikseen ilmoita ei olevansa ehdolla. Osastojen tulisi järjestää vaalitulaisuus lippuäänestyksellä vaikka kokouksessa, josta kaikille jäsenille tiedotetaan. Perusteluna: nykyisellä tavalla toimittaessa, muutamalla puhelinsoitolla jotkin sopivat kuka valitaan, ja jäsenistö saa asiasta tiedon esim. sanomalehdistä. Tällainen salaperäinen käytäntö varmasti passivoi ja erkaannuttaa mahdollisia uusia mukaan tulijoita.

324. Jäsenille samanarvoinen äänioikeus jäsenäänestyksissä

Toukolan Sosialidemokraattinen Yhdistys ry:n aloite

Jokaisella Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen jäsenellä on oltava yhdenvertainen äänioikeus puoluekokousedustajain valinnassa. Tällä hetkellä näin ei kuitenkaan ole. Puoluekokouksesta toiseen on vakiintunut käytäntö, jossa useissa vaalipiireissä pidetään ns. sopuvaalit, eli vaalit jossa sovitaan etukäteen yhtä monta ehdokasta vaalipiiriin kuin on valittavia edustajia.

Toinen huono vaalikäytäntö on mm. Helsingin piirissä käytännöksi muodostunut yhden jäsenen monien äänien antamisen mahdollisuus, sillä se mahdollistaa ryhmällä äänien keskittämisen. Viime puoluekokousedustajain vaaleissa mm. jäsenillä oli mahdollisuus äänestää 28 äänellä parasta ehdokastaan, 27 seuraavaksi parasta, 26 seuraavalle ja niin edelleen. Siten äänestämällä ainoastaan parasta ehdokastaan 28 äänellä ja jättäen muut äänet antamatta voi äänestäjä ylikorostaa ensimmäisen äänensä merkitystä, sillä muille kilpailijoille ei tule silloin ollenkaan ääniä. Tämä taas korostaa junttaryhmien mahdollisuuksia toimia.

Nämä käytännöt eivät ole demokraattisia, eivätkä kestäviä toimintamalleja puolueemme tulevaisuudelle.

Toukolan Sosialidemokraattinen Yhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että

Jokaisella Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen jäsenellä on yksi (1) samanarvoinen ääni kaikissa Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen järjestämissä vaaleissa.

Puoluehallituksen lausunto aloitteista 319-324

Puoluehallitus viittaa kohdassa *I Puoluejohdon valinnat jäsenäänestyksellä ja jäsenkyselyt* aloitteista 296-305 sekä kohdassa *II Puoluekokouskausi* aloitteista 306-312 annettuihin vastauksiin sekä raporttiin suorien vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi SDP:n toiminnassa.

Päätös

Aloitteet eivät anna aihetta toimenpiteisiin.

Tikkurilan työväenyhdistyksen aloite (aloite 319) tulee ottaa huomioon, kun seuraavalle puoluekokoukselle valmistellaan sääntömuutoksia.

V Jäsenasiat

325. Jäsenmaksujärjestelmän selkeyttäminen ja vapaajäsenyydestä luopuminen

Itäkeskuksen Sosialidemokraatit ry:n aloite

SDP:n vuoden 2008 puoluekokouksen hyväksymässä SDP uudistuu -ohjelmassa korostetaan talouden merkitystä järjestötoiminnan ja riippumattoman puolue toiminnan edellytyksenä. Ohjelmassa painotetaan myös puolueen oman varainhankinnan keinojen kehittämisen merkitystä. Ohjelman linjausten tärkeys on korostunut vaalirahoitusuudistuksen valmistelun myötä.

Jäsenten maksamat jäsenmaksut ovat olleet puolue toiminnan ja yleensä järjestötoiminnan perinteisin rahoitustapa. Jäsenmaksujen merkitys tulonlähteenä on vuosien myötä saattanut joillakin organisaatiotasolla vähentyä muiden tulonhankintamuotojen ja yhteiskunnan myöntämän tuen lisääntyessä. Suurelle osalle puolueosastoista jäsenmaksutulot ovat kuitenkin edelleen tärkein tulonlähde ja toiminnan rahoittamistapa.

Vaalirahoituksesta käyty keskustelu ja uusi vaalirahoituskoskeva laki tulee korostamaan puolueen jäsenten ja yleensä yksityishenkilöiden antaman taloudellisen tuen merkitystä puolue toiminnan rahoituksessa.

Jäsenmäärän kehityksen lisäksi jäsenmaksutuloihin vaikuttaa vapaajäsenten määrän kasvu. Puolueen jäsenistön korkea keski-ikä kertoo siitä, että lähivuosina yhä useampi nyt normaalia jäsenmaksua maksava jäsen saavuttaa vapaajäsenoikeuden. Nykyisellä käytännöllä vapaa jäsenten määrä ja osuus puolueen jäsenistä tulee oleman erittäin suuri, vaikka puolueen jäsenmäärä saataisiin nousemaan. Kaikkein kipeimmin vapaa jäsenten määrän kasvu ja sitä seuraava jäsenmaksutulojen väheneminen näkyvät puolueosastojen taloudessa.

Jäsenmaksutulojen näivettyminen voidaan estää luopumalla uusien vapaa jäsenyyksien myöntämisestä. Muutos selkeyttäisi samalla jäsenmaksuperusteita. Jäsenmaksun alennukset myönnettäisiin vain sosiaalisin perustein. Nykyinen vapaa jäsenten vapaaehtoiseen maksuun perustuva käytäntö on hallinnollisesti hankala ja kallis eikä tuloksiltaan verrattavissa jäsenmaksuun.

Puolueen jäsenmaksuista päättämistä tulee myös selkeyttää. Säännöissä tulisi yksinkertaisesti todeta, että puolueen jäsenmaksujen perusteista ja jäsenmaksujen suuruudesta päättää vuosittain puoluevaltuusto. Puoluevaltuusto päättäisi jäsenmaksutulon jakautumisesta eri järjestö tasoille, perusteista mahdollisen jäsenmaksusta vapautukselle ja jäsenmaksujen suuruuden.

Itäkeskuksen Sosialidemokraatit ry esittää puoluekokoukselle, että

puoluekokous päättää luopua vapaajäsennyksien myöntämisestä 1.1.2011 alkaen. Kyseiseen ajankohtaan mennessä vapaajäsennyden saavuttaneet säilyttävät vapaajäsenoikeutensa. Samalla puoluekokous toteaa, että jäsenmaksujärjestelmästä ja jäsenmaksujen suuruudesta tekee päätökset vuosittain puoluevaltuusto ja päättää tehdä uuden jäsenmaksujärjestelmän edellyttämät sääntömuutokset.

326. SDP:n vapaajäsenten jäsenmaksuvapaudesta luopuminen

Tölo Unga Socialister ry:n aloite

Puolue antaa maksuvapauden puoleen jäsenelle, joka on ollut 30 vuotta puolueen jäsen ja joka on täyttänyt 65 vuotta.

SDP:n maksavien jäsenten määrä on vähentynyt jo useiden vuosien ajan. Jäsenmaksutuotot ovat myös pienentyneet. Opiskelijoiltakin, joiden tulot ovat opiskeluaikana sangen pienet, peritään jäsenmaksua. Suurimmalla osalla vapaajäsenuistä on vakiintuneet eläketulot, eikä jäsenmaksun maksaminen olisi taloudellisesti ongelma. Muistakaan syistä kokonaan jäsenmaksusta luopumista ei ole syytä säilyttää.

Tölo Unga Socialister ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP:n vapaajäsenten maksuvapaudesta ja myös puolueosastojen myöntämistä maksuvapauksista luovuttaisiin vuoden 2011 alusta.

327. SDP:ssä on siirryttävä suoraan puoluejäsenyyteen

Tölo Unga Socialister ry:n aloite

SDP:n sääntöjen mukaan jäsenet voivat kuulua puolueeseen vain puolueosaston kautta. Jäsenet voivat myös kuulua vain yhteen puolueen osastona toimivaan yhdistykseen puolueosastona. Heillä on myös mahdollisuus kuulua muihin puolueen osastoina toimiviin yhdistyksiin ilman, että kyseinen yhdistys toimii heidän puolueosastonaan.

Tämä järjestelmä oli epäilemättä perusteltu ja ajanmukainen silloin kun se luotiin Oulun puoluekokouksessa 1906. Nyt alueellisen liikkuvuuden lisääntyminen ja kasvava verkostomaisten toimintatapojen tarve ovat jättämässä perinteiset alueeseen tai työpaikkaan perustuvat työvähennyshdistykset jalkoihinsa. Osin muutosta on pehmenetty uusilla valtakunnallisilla verkostoilla, mutta suurella osalla paikallisosastoja kohtuuttoman suuri osa toiminnasta keskittyy pakollisten sääntömääräisten asioiden hoitamiseen. Osasyyllisenä pienten, sääntömääräisiin asioihin keskittyvien puolueosastojen hengissä pitämiselle on ollut niiden tuoma edustus piirikokouksissa.

SDP:n tulee siirtyä joustavaan, poliittiseen toimintaan kannustavaan ja muotoihin keskittyvän toiminnan minimoivaan järjestörakenteeseen. Järjestörakenteemme pyörittämiseen uhrataan suunnaton määrä innolla, aatteella ja velvollisuudentunnolla täytettyjä tunteja. Puoluerakenteen tulee rohkaista siihen että kaikki tuo omistautunut työ tukee puolueen aatteellisten ja poliittisten tavoitteiden saavuttamista.

Ensimmäinen askel tähän on vähentää puolueosastoille muodollisesta toiminnasta aiheutuvaa taakkaa. Piirikokoukset ja muut edustukselliset elimet tulee tehdä jäsenvaaleilla valittaviksi tai kaikille jäsenille avoimiksi. Tämä vapauttaa lähinnä näistä muodollisista edustusvelvoitteista huolehtineet yhdistykset aktiiviseen poliittiseen toimintaan. Puolueosaston toiminnan aktiivisuus voi myös nykyistä paremmin kanavoitua piirijärjestön toiminnaksi sen sijaan, että se pysähtyisi muodollisiin rajoihin. Uudistus kannustaa osastoja aktiiviseen toimintaan ja yhteistyöhön muiden osastojen kanssa.

Toinen askel tähän on ottaa käyttöön puolueen suora jäsenyys. Jäsenellä tulee olla mahdollisuus kuulua niin moneen puolueen osastoon kuin haluaa ilman, että jokin noista jäsenyyksistä nostetaan ensisijaiseksi suhteessa puolueeseen. Meidän tulee rohkaista toimintaa, jossa puolueen jäsen voi olla aktiivinen niin sosiaalipoliittisessa yhdistyksessä, koulutuspoliittisessa yhdistyksessä, ympäristöyhdistyksessä kuin alueyhdistyksessään jos niin haluaa. Vahvat ja toimivat alueelliset osastot säilyvät houkuttelevina, mutta samalla lisääntyy erilaisten poliittisten teemojen ympärille muodostuneiden yhdistysten houkuttelevuus, joka on myös nykyistä paremmin otettavissa huomioon puolueosastojen rahoituksessa.

Tölo Unga Socialister ry esittää puoluekokoukselle, että

Puoluehallitus asettaa työryhmän valmistelemaan sääntömuutoksen, jolla SDP ottaa käyttöön suoran puoluejäsenyyden. Työryhmä laatii vuoden 2012 puoluekokoukselle esityksen siirtymisestä suoraan puoluejäsenyyteen, puolueen ja osastojen suhteesta sekä osastojen edustukseen perustuvien puolue-elinten valintatavan uudistamisesta.

328. Puolueen vapaajäsenyys ja nuorisomaksuluokka poistettava

Sosialidemokraattiset Nuoret ry:n aloite

Puolueen jäsenten keski-ikä on 68 vuotta. Nykykäytännön mukaan vanhimmat, pisimpään puolueessa mukana olleet palkitaan ilmaisella jäsenyydellä. On syytä olla huolissaan puolueen ja sen järjestökentän taloudesta, mikäli vapaajäsenyys säilyy. Nyt jo kolmasosa jäsenistöstä on vapaajäseniä ja tulevaisuudessa määrä kasvaa ja jäsenmaksutulot vähenevät. Tällöin joudutaan joko karsimaan puolueen ja sen järjestökentän toimintoja, tai kasvattamaan muiden jäsenten jäsenmaksuja.

Jatkossa alhaisempi jäsenmaksu on myönnettävä tulojen, ei toimijan iän mukaan. Köyhyysrajan, joka on 60 % suomalaisten mediaanituloista, alapuolella eläville jäsenille tulee myöntää alennettu jäsenmaksu. Sen sijaan korkean iän tai pitkän puolueeseen saavuttaneita tovereita tulee jatkossa muistaa muulla tavalla kuin vapaajäsenyydellä. Myös alle 25-vuotiaiden alemmasta, tuloista riippumattomasta maksuluokasta on luovuttava tasa-arvoisemman tilanteen saavuttamiseksi.

Vapaajäsenyyden poisto säännöistä ei tulisi koskemaan niitä, joille se on jo myönnetty.

Sosialidemokraattiset Nuoret ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP:n sääntöjen 10 § muutetaan kuulumaan seuraavasti:

10 §

.....Puolueosaston jäsenelle, jonka tulot ovat köyhyysrajan alapuolella, voidaan hakemuksesta puolueosaston päätöksellä myöntää alennettu jäsenmaksu.

Poistetaan kappale: Jäsen, joka on täyttänyt 65 vuotta ja maksanut täyden jäsenmaksun vähintään 30 vuodelta tai on ollut täydestä jäsenmaksusta edellä mainituissa tapauksissa vapautettuna, on vapautettava 1 momentissa jäsenmaksusta.

Erikoistarpeisiin, kuten kokous-, vaalivalmistelu-, kurssitoiminta- ynnä muiden sellaisten kulujen peittämiseen, on puoluejärjestöillä oikeus hankkia varoja määräämällä jäsentensä maksettavaksi ylimääräisiä jäsenmaksuja.

Tämän pykälä säännökset eivät loukkaa jo saavutettuja jäsenoikeuksia.

Puoluehallituksen lausunto aloitteista 325-328

Puolueen jäsenmaksuista säädetään sääntöjen 10§:ssä. Vapaaajäsenyyteen liittyvä sääntömuutos on puoluekokouksessa ollut viimeksi käsitellyssä 2002 Tampereella, jolloin vapaaajäsenyyden ikärajaa nostettiin 60 vuodesta 65 vuoteen. Tällöin esityksenä oli myös vapaaajäsenyyden poistaminen, mutta se ei menestynyt kokouksessa.

Aloitteessa 328 esitetty näkemys puolueen jäsenten keski-ikästä 68 vuotta ei ole yhtä totuuden kanssa. Puolueen jäsenten keski-ikä on n. 62 vuotta. Puolueen toiminnan kannalta jäsenyyttä voi tarkastella monelta eri näkökulmalta ja ikä on tietenkin yksi, mutta ei läheskään ainoa, kriteeri.

Tämän puoluekokouksen asiana on myös puolueen yhtenäisjäsenmaksusta päättäminen. Puolueen sääntöjen mukaan jäsenmaksuluokituksen tekee puoluekokous ja jäsenmaksun suuruuden päättää puoluevaltuusto. Jäsenmaksuesityksessä puoluekokoukselle on puoluehallitus pyrkinyt siihen, että puoluevaltuustolla on suuri liikkumavara jäsenmaksupäätösten osalta.

Ikä-, sosiaaliset ja muut tekijät voidaan hyvin huomioida valtuuston päätöksissä. Vapaaajäsenten osalta jo nyt useissa piireissä peritään vapaaehtoisuuteen liittyviä maksuja, samoin kuluvana vuonna puolue toivoo vapaaajäseniltä taloudellista tukea.

Sääntömuutosten osalta puoluehallitus viittaa kohdassa *I Puoluejohdon valinnat jäsenäänestyksellä ja jäsenkyselyt* aloitteista 296-305 sekä kohdassa *II Puoluekokouskausi* aloitteista 306-312 annettuihin vastauksiin.

Päätös

Puoluekokous edellyttää puoluehallitusta tekemään selvityksen jäsenmaksutuottojen mahdollisesta karttumisesta ja tekemään sen pohjalta mahdolliset ehdotukset seuraavaan sääntömääräiseen puoluekokoukseen.

Puoluekokous edellyttää, että puoluehallitus valmistelee mallin, jolla tarjotaan puolueen vapaaajäsenille vuosittain mahdollisuus kartuttaa nuorten kansanedustajaehdokkaiden tukemiseen tarkoitettua rahastoa.

Lisäksi puoluekokous edellyttää puoluehallituksen tekemän pikaisen selvityksen jäsenmaksutuottojen kartuttamisesta ja sen pohjalta ehdotukset seuraavaan sääntömääräiseen puoluekokoukseen.

Mikäli puoluehallitus katsoo kokonaisuuden kannalta tarpeelliseksi ottaa säännöt käsittelemään seuraavassa sääntömääräisessä puoluekokouksessa, niin tällöin tulee tarkastella myös kysymys suoran jäsenyyden mahdollisuuksista.

Muilta osin aloitteet eivät anna aihetta toimenpiteisiin.

VI Piirijärjestöjen säännöt

329. Sosialidemokraattisen piirin piirihallituksen varajäsen

Toijalan työväenyhdistys ry:n ja Viialan työväenyhdistys ry:n aloite

SDP:n toimintaa uudistetaan monin eri tavoin. Tässä työssä puolueosastojen aktivoiminen ja tiedonkulku on avainasemassa. Sosialidemokraattisissa piirijärjestöissä toimii piirihallitus, joka valitaan piirijärjestön syyskokouksessa. Käytäntö on osoittanut, että piirihallituksen jäsenet ovat usein estyneet osallistumaan kokouksiin, johtuen muista luottamustehtävistä. Puolueen voimassa olevien sääntöjen mukaan piirihallituksen jäsenille ei valita varajäseniä.

Toijalan työväenyhdistys ry ja Viialan työväenyhdistys ry esittävät puoluekokoukselle, että

Piirijärjestön sääntöjen 14 § muutettaisiin niin, että kaikille piirihallituksen jäsenille valittaisiin henkilökohtainen varajäsen.

330. Piirihallitukseen tulee voida valita myös varajäseniä

SDP:n Keski-Suomen piiri ry:n aloite

SDP:n piirijärjestön nykyisten sääntöjen 14 §:n mukaan ”Piirijärjestön toiminnan johtelimenä ja lainmukaisena hallituksena on piirihallitus, johon kuuluvat puheenjohtaja, 1-2 varapuheenjohtajaa sekä vähintään 5, mutta enintään 11 muuta jäsentä”

Piirikokoukset valitsevat piirihallituksen jäseniksi monissa keskeisissä tehtävissä olevia henkilöitä. He toimivat omien yhdistyksiensä keskeisissä tehtävissä ja usein myös ovat edustajina omien kuntiensä ja kuntayhtymien luottamustehtävissä. Tämä saattaa johtaa siihen, että useat päällekkäiset velvoitteet estävät piirihallituksen jäseniä osallistumasta kokouksiin. Tämä taas johtaa siihen, että piirihallituksen kokoukset eivät ole aina päätösvaltaisia.

SDP:n Keski-Suomen piiri ry esittää puoluekokoukselle, että

piirihallituksen jäseniksi voidaan valita puheenjohtaja, 1-2 varapuheenjohtajaa sekä 5-11 muuta jäsentä, joista enintään 3 voi olla varajäseniä.

Puoluehallituksen lausunto aloitteista 329-330

Sääntömuutosten osalta puoluehallitus viittaa kohdassa *I Puoluejohdon valinnat jäsenäänestyksellä ja jäsenkyselyt* aloitteista 296-305 sekä kohdassa *II Puoluekokouskausi* aloitteista 306-312 annettuihin vastauksiin.

Päätös

Aloitteet eivät anna aihetta toimenpiteisiin.

Kun seuraavan kerran piirijärjestön sääntöjä muutetaan, on aloite otettava huomioon.

VII Muut sääntömuutosaloitteet

331. SDP:n pääkaupunkiseututason yhteistyö, metropolijärjestö

Kaukalahden Sos.dem. yhdistys ry:n jäsenen Jarkko Rahkosen ja Kaukalahden Sos.dem. yhdistys ry:n aloite

Pääkaupunkiseudulla ja koko Helsingin seudulla asuu miljoonaväestö, jonka puhuttelemisessa SDP:llä on ollut viime aikoina vaikeuksia. Metropolialueella asuu tavanomaista enemmän nuoria ja lapsiperheitä, koulutettuja ja toimihenkilöitä, maahanmuuttajia, yksinäisiä ruokakuntia sekä määrällisesti iso joukko syrjäytyneitä ja moniongelmaisia kansalaisia. Väestön toimeentuloerot ovat suuret. Siitä, miten SDP:n toiminta koetaan tällä alueella, riippuu ratkaisevasti myös puolueen koko maan eduskuntavaalitulos ja näin ollen voima maan hallituksessa.

Työ- ja tuotantoelämän rakenne on muuttunut tällä alueella jo aikapäiviä sitten palveluvaltaiseksi. Alueelle tyypillistä on epätyypillisten työsuhteiden suuri osuus, laaja keikkailevan opiskelijatyövoiman määrä ravintola- ja kaupan alalla sekä hyvin monenlaiset elämäntyylit ja kulutustottumukset. Yksi alueen suurimmista ominaispiirteistä on asumisen kalleus. Asuminen nielee leijonan osan alueen asukkaiden tuloista ja tilanne vaikeuttaa erityisesti asumisuran alkuvaiheessa olevien nuorten ja pienituloisten asemaa.

Monilla ei ole varaa asua pääkaupunkiseudulla asumisen kalleuden vuoksi, mikä vaikeuttaa myös työvoiman saantia julkisiin ja yksityisiin palveluihin. Työssäkäyntimatkat ovat pitkiä, mikä heikentää elämisen ja ympäristön laatua.

SDP:n perinteisellä puolueosastotoiminnalla ei puhutella nuoria kaupunkilaisia pääkaupunkiseudulla. Alueella poliittinen toiminta kilpailee hyvin monien ajanvietemuotojen kanssa. Kansalaisten vaatimustaso omalle ajankäytölle on alueella hyvin korkea eivätkä harrastepohjaiset tilaisuudet ja kokoukset pysty kovin helposti herättämään ihmisten kiinnostusta. Alueella ollaan lähes täysin median ja sähköisen tiedonvälityksen varassa, joista seuratuimmat ovat valtakunnallisia. Kynnys viestin perillemenoon viestimien välityksellä on siis hyvin suuri ja se on johtanut politiikan viihteellistymiseen ja tosiasiallisen demokratian heikkenemiseen.

Pääkaupunkiseudulla Espoo ja Vantaa kuuluvat Uudenmaan piiriin Helsingin muodostaessa oman piirinsä. Käytännössä alue on kuitenkin yhtä suurta työssäkäyntialuetta ja alueen monet ongelmat ja erityispiirteet ovat yhteiset. Jotta puolue voisi menestyä jatkossa tällä miljoonaa alueella, alueen puolueuuteen tarvitaan omaa puolueen tason toimintastrategiaa ja resursointia. Erityisesti asumisen ja joukkoliikenteen helpottamisen tulisi olla strategiassa keskeisellä sijalla. Resursseissa tulisi ottaa huomioon alueen valtava väestömäärä, koska puolueen tavoitteena on puhutella ihmisiä eikä pinta-aloja. Yksin Espoo koostuu viidestä Hämeenlinnan suuruisesta kaupungista.

Kaupungistumiskehitys on yksi vallitsevista kansainvälisistä megatrendeistä. Pääkaupunkiseudulla ja koko Helsingin seudulla meneillään oleva elämäntyylien, tuotantotapojen ja osallistumismuotojen kehitys saattaa olla tulevaisuutta myöhemmin myös muualla Suomessa. Siksi koko SDP:n menestys on riippuvainen siitä, kuinka se pystyy puhuttelemaan pääkaupunkiseudun asukkaita.

Pääkaupunkiseudulla on käynnissä metropolihallinnon luominen mm. Tukholman, Pariisin, Lontoon esikuvien mukaan. Tässä valmistelussa tarvitaan alueen kaupungeissa ja muissa kunnissa toimivien sosialidemokraattien tehostettua uudenlaista yhteistyötä. Tätä toteuttamaan tulee perustaa SDP:n metropolijärjestö, jossa sovellettaisiin kunnallisjärjestön sääntöjä ja käytäntöä yhteisiä seututason asioita käsiteltäessä ja päätettäessä.

Kaukalahden Sos.dem. yhdistys ry:n jäsen Jarkko Rahkonen ja Kaukalahden Sos.dem. yhdistys ry esittävät puoluekokoukselle, että

puoluekokous päättää Uudenmaan ja Helsingin piirien toiminnan uudistamisesta muodostamalla Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan puolueosastojen metropolijärjestön, jolla on metropoliedustajisto ja metropolitoimikunta, joka toimii soveltaen puolueen kunnallisjärjestöjen sääntöjä ja ohjelmia. Puoluevaltuustolle annetaan valtuudet päättää metropoliedustajistossa käsiteltävien ja päätettävien metropolitasoisten asioiden rajaamisesta sekä säännöistä ja toimintamuodoista tarkemmin. Lisäksi päätetään miten em. kaupunkien lisäksi muiden lähikuntien sosialidemokraattien yhteistyö metropolijärjestöön järjestetään.

Metropolialueen asioita lukuun ottamatta piirien ja kunnallisjärjestöjen tehtäviä, toimivaltaa ja vastuita ei muuteta.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa esitetään Helsingin ja Uudenmaan piirien toiminnan uudistamista muodostamalla piirien yhteisen metropolijärjestön, joka soveltaa kunnallisjärjestöjen sääntöjä ja ohjelmia.

Järjestötoiminnan osalta puoluehallitus viittaa järjestötoiminta-aloitteiden 275-276 päätösesitykseen. Metropolialueen yhteistoimintaa on tarkoituksenmukaista tarkastella koko järjestötoimintamallin tarkastelun yhteydessä.

Metropolipolitiikan osalta puoluehallitus nimitti SDP:n Metropolityöryhmän 12.8.2009. Ryhmän puheenjohtajana on kansanedustaja Antti Kalliomäki. Puoluehallitus on toimeksiannossaan edellyttänyt työryhmän tekemän esityksen SDP:n metropolipolitiikasta vuoden 2010 loppuun mennessä.

Aloitteessa esitetty järjestely edellyttäisi sääntöjen muuttamista. Sääntömuutosten osalta puoluehallitus viittaa kohdassa *I Puoluejohdon valinnat jäsenäänestyksellä ja jäsenkyselyt* aloitteista 296-305 sekä kohdassa *II Puoluekokouskausi* aloitteista 306-312 annettuihin vastauksiin.

Päätös

Puoluekokous yhtyy tavoitteeseen kehittää puolueen organisaatiota. Metropolialueason yhteistoimintaa tarkastellaan järjestötoimintamallin tarkastelun yhteydessä ottaen huomioon metropolihallinnossa tehtävät ratkaisut.

Sääntömuutosesitysten osalta aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.